

TEATER · Fanger den spennende nordiske magien
FESTIVAL · Vinjerock frister med kortreist luksusmat
MUSEUM · Brennevinskultur overgår alle rekorder



SAMFERDSEL · 6



ILLUSTRASJON: NORNETINO

«Kinderegg»-bru skal redde veiene

Det er ei bru. Det er et vindkraftverk. Det er et bølgekraftverk. Kyst-Norges kinderegg skal gjøre veibygging mulig.

Prosjektet er på tegnebrettet, men vekker oppsikt både internasjonalt og hos norske politikere og forskere.

KOMMENTAR · 3

PARTNERSKAP

«Det er Frps inntogsmarsj i retning regjeringsbygget vi er vitne til. Og den går via Høyres aksept av Frp som sin politiske partner.»



Erling Kjekstad er kommentator i Nationen.

* LANDBRUK · 4-5

Ser ikke verdien av økologisk landbruk

– Jeg redder ikke verden om jeg legger om driften, sier grise-, ku- og biebonde Helge Holtung. Han er en av mange bønder som mener økologisk landbruk er helt uaktuelt å drive med.

* POLITIKK · 12

Departementkrangel om ny vernestrategi

Direktoratet for naturforvaltnings nye forslag om vern av truede arter, som er laget på oppdrag for Miljøverndepartementet, får krass kritikk fra Landbruksdepartementet.

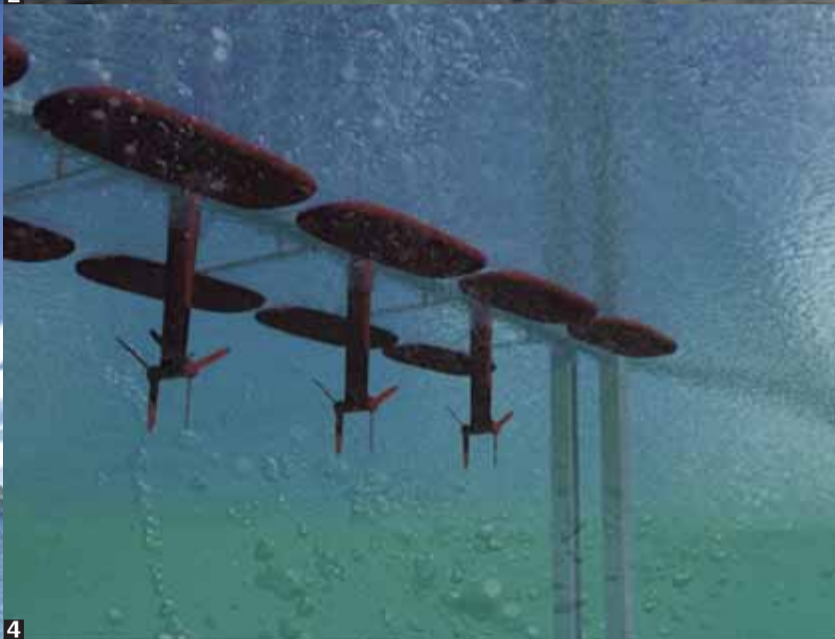
VEKSTTORGET · 8



Tørråtestrategi

Potettørråte er en utfordring for norske potetprodusenter. Flere potetområder nådde sist uke en kritisk grense. Forskere ved Bioforsk oppfordrer bønder til å bruke ekstra tid på å finne rett strategi for sprøytingen.

FOTO: A. HERMANSEN, BIOFORSK



1. Bruprosjektet ser både på flytebru og hengebrumodeller. 2. En bru mellom Snarset i Bø og Dragnes i Hadsel er utgangspunktet for prosjektet. 3. Vertikale vindmøller, slik vi ser langs sidene, er forholdsvis uprøvd i Norge. 4. Undervannsturbiner foreslås på broer over havstrekninger med sterke strømninger. ILLUSTRASJONER: NORNET.NO

Fakta

«Kindereggbrua»

* Samarbeid mellom Bø kommune i Vesterålen, Nornet og Sintef.

* Foreslår bruk av vindmøller, undervannsturbiner og bølgekraftverk for å finansiere brobygging.

* Holder konferanse i september for å utrede muligheten om å gjennomføre prosjektet i praksis.

* SAMFERDSEL

Bru og kraftverk i ett

En ny kraftproduserende bru kan gjøre det lettere for norske kommuner å få fastlandsforbindelse.

VESTERÅLEN. Ordfører i Bø i Vesterålen, Sture Pedersen (H), ønsker å bygge en bru fra Snarset i sin kommune til Dragnes i Hadsel. For å finansiere byggingen, har han i samarbeid med selskapet Nornet kommet opp med ideen om en bru som finansierer seg selv ved hjelp av vindmøller, bølgekraftverk og undervannsturbiner.

– Jeg har bestandig mislikt de tradisjonelle vindmøllene. Nornet kunne tegne anlegg som ikke var like store inngrep i naturen. Ved å koble slike konstruksjoner til en bru, kan vi slippe både bompenger og protester rundt inngrepene i naturen.

Fremdeles mange spørsmål

Ben Tommy Eriksen ved Nornet har designet utkastet. Han forteller at den største utfordringen er å bygge brua på en måte som gjør

at den går i pluss. I tillegg baserer de utkastet på vindmøller med vertikale blader, som er nokså nytt i Norge.

– Typene vi bruker er lite testet og brukt her til lands og det få som har noe særlig erfaring med det. Men vi er positive, sier han. I tillegg til introduksjonen av de vertikale vindmøllene, må andre spørsmål besvares: Hvor lange spenn som er mulig, hvilke kombinasjoner av kraftproduksjon som egner seg på ulike steder og om det er mest hensiktsmessig med en flytebru eller en hengebru.

Arnt Ivar Kverndal, som jobber på forskningsorganisasjonen Sintefs avdeling for innovasjon og virksomhetsutvikling, understreker at prosjektet fortsatt er i idéfasen.

– Vi har satt sammen en gruppe som både kan beregne energiproduksjonen og som kan gi gode

indikasjoner på om byggingen er mulig, sier han. Miljøer fra NTNU og Institutt for Energiteknikk er blitt involvert i arbeidet.

– Denne ideen kommer ikke fra et fagmiljø i utgangspunktet, men fra en idémaker på Vesterålen. Det er i grunnen litt typisk.

Positiv veisjef

Veisjefen i Nordland, Torbjørn Naimak, er også forsiktig med å spå hvordan en eventuell kraftbru vil fungere, men har engasjert seg i utviklingen.

– Det blir neppe akkurat som de forestiller seg, men å kombinere noen former for energiløsninger med en slik konstruksjon, er verdt å se på. I sjøen finnes ressurser i form av havstrømmer og bølger og vindkraft blir ofte foreslått flyttet ned mot kysten og til havs. Grunnene til dette er både naturforringelse, men også effektiviteten til kraftverket. Luftfuktigheten gir vinden større tyngde og mer energi, sier han.

– Om vi lykkes med dette, tror jeg vi også har løst problemet

med å få til en fastlandsforbindelse for mange kommuner, sier ordfører Pedersen.

– Mulig overskudd

Flere andre kommuner, så vel som internasjonale miljøer, har allerede vist interesse for idémyldringen. Harald Fagervold, som er leder i Kystveigruppa i Fosen i Sør-Trøndelag har meldt konkret interesse. Han mener at konseptet er ideelt for en bruforbindelse mellom Rørvik og Roan, over Stjørnfjorden.

– I et lengre perspektiv kan en slik bru ikke bare betale seg selv, men faktisk gå med overskudd. Da er den ikke lenger en bru, men et kraftverk, sier han. Pedersen i Sintef mener at lønnsomheten til en slik bru er avhengig av perspektivet.

– En slik konstruksjon står ganske lenge, og hva som er kostnytt-effekten avhenger av avskrivningstiden. Om den er på 50 år får man et annet bilde enn om den er 10. Finansdepartementet opererer med ganske korte avskrivningstider på infrastrukt-

tur, men det blir også kritisert av mange, sier han. Fagervold i Kystveigruppa ser mange fordeler ved løsningen.

– Det forårsaker mindre klammeri med naturvernere enn vindmøller, og vi får også mindre trøbbel med grunneiere.

«Kindereggbrua»

I Vesterålen ønsker ordfører Pedersen å dra vindmølleutviklingen videre.

– Det går an å produsere vindmøller på måter som preger naturen mindre. Møllene kan for eksempel bygges inn i møner på bygg som garasjer. Vi ønsker å etablere en vindmøllepark i vår kommune hvor vi presenterer over 20 forskjellige vindmøllekonsepter, sier han. Og om alt annet fortsatt er på idéplanet, har Kverndal i Sintef navnet på en slik kraftbru klart.

– Det virker som om uttrykket «Kindereggbrua» allerede har festet seg.

FILIP ROSHAUW
filip.roschauw@nationen.no